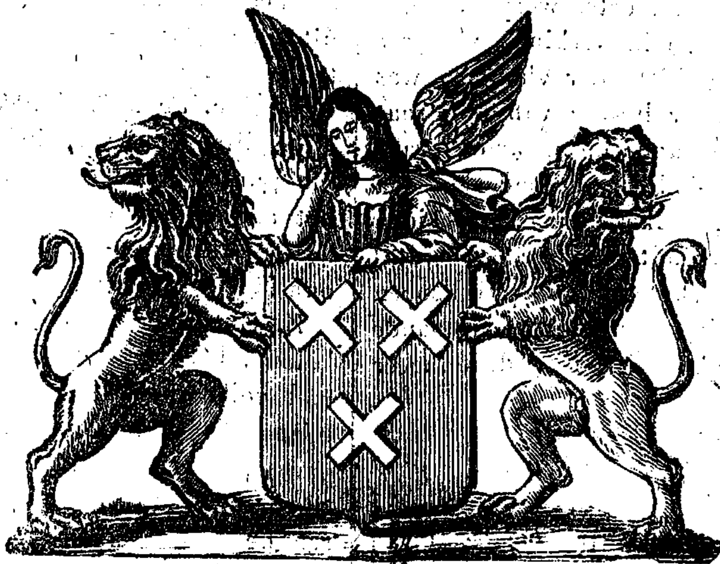
No. 132. **1846.**

BREDASCHE COURANT.

STAAT- LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Zondag 8 November.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 5den November.

Gisteren namiddag tegen 2 uren zijn de Hertog en Hertogin *van Montpensier* met een buitengewonen trein langs den Orleanschen spoorweg te Parijs aangekomen. Het geheele Koninklijk gezin was op het kasteel der Tuilerien vereenigd, om het doorluchtig echtpaar te ontvangen. De Koning, gekleed in luitenants-generaals-uniform, wachtte aan den grooten trap de jeugdige echtgenooten af, die bij het verlaten van hun rijtuig door den Hertog en de Hertogin *van Aumale* ontvangen waren.

De jonge en schoone Infante heeft zich in de armen der Koningin geworpen, die haar teder aan het hart drukte, terwijl *Lodewijk Philips* zijn jongsten zoon, wien hij na het treurig verlies van den Hertog *van Orleans*, de meeste liefde toedraagt, met aandoening omhelsde. Dit tooneel heeft op de leden van het koninklijk gezin een diepen indruk gemaakt en alle die de eer hadden daarbij tegenwoordig te zijn, levendig getroffen.

Eergisteren bij hunne reis door Tours, hebben de Hertog en Hertogin *van Montpensier* zich beijverd om voor 25,000 franken in te schrijven ten behoeve der slagtoffers van de overstrooming der Loire. Te dezer gelegenheid kan men de verzekering geven, dat hetgeen vroeger omtrent het vermogen der Infante berigt is, zeer overdreven was, en dat blijkens het huwelijkscontract dat vermogen niet meer bedraagt dan 30 millioen realen, of 7 à 8 millioen franken.

— De Prinsen en Prinsessen der koninklijke familie hebben aan hunne schoonzuster, de hertogin *van Montpensier*, een album vereerd, bevattende ruim 40 teekeningen door de voornaamste fransche kunstenaars vervaardigd.

— Het vertrek van den Koning en de Koningin der Belgen daags voor de aankomst van den Hertog en de Hertogin *van Montpensier*, heeft alhier veel opziens gebaard en zal ongetwijfeld tot allerlei gissingen aanleiding geven.

— Verscheidene bladen spreken, naar aanleiding van 't geen de *Constitutionnel* het eerst deswege gezegd heeft, van een voorval met den Britschen consul te Bayonne, tijdens het verblijf van den hertog en de hertogin *van Montpensier* aldaar. De consul zou geweigerd hebben zijne vlag uit te steken en zou zelfs zijne passen hebben gevraagd, na zeer levendige explicatiën met het stedelijk bestuur, dat op zijne beurt de Britsche vlag zou gehoond hebben. Men houdt dit verhaal, dat eerst ter beurze is verbreid, voor geheel verzonnen.

— Eergisteren is alhier de admiraal *Duperré* overleden. Hij was in 1775 te Rochelle geboren. Zijn stoffelijk overschot zal in den dom der Invalliden worden bijgezet.

— Men verzekert dat de vice-admiraal Prins *van Joinville*, tot de waardigheid van admiraal van Frankrijk zal worden verheven, ter vervanging van den overleden baron *Duperré*.

— De maarschalk *Soult* wordt tegen het midden dezer maand alhier verwacht.

— Den 2 dezer heeft de maarschalk *Bugeaud* zich naar Algerië ingescheept.

— Door de Regering is een stoomfregatschip van 450 paardenkracht naar den Taag gezonden, ten einde het fransche station aldaar te versterken.

— Het gouvernement heeft 4000 vaten buskruid te Favenham in Engeland aangekocht.

— Men verzekert, dat de regering heden door den telegraaph het berigt ontvangen heeft, dat het huwelijk van den Hertog *van Bordeaux* met de Prinses *van Modena* den 21sten October voltrokken is.

— De *Moniteur* van den 3den dezer behelst een Koninklijk bevelschrift, waarbij 38 zeelieden en soldaten ter zake van betoonde dapperheid in de gevechten tegen de inboorlingen van Otaheite, met het Legioen van Eer begiftigd worden.

— Men heeft berigten uit Oran van den 25sten October ontvangen, volgens welke de beschikbare troepen van de bezetting dier stad den 22sten onverwacht waren uitgetrokken, hetgeen in die stad veel bevreemding gewekt en tot verschillende geruchten aanleiding gegeven had. Men meende dat *Abd-el-Kader*, door de troepen des Sultans van Marokko in het naauw gebragt, weder aan de grenzen van Algerie verschenen was.

— De fransche, engelsche, nederlandsche en belgische commissarissen, welke te Parijs bijeen zijn, om over de belangen der buitenlandsche schuldeischers van Spanje te beraadslagen, hebben den 2 en 3 dezer verschillende conferentien gehouden onder het voorzitterschap van den heer *Mauguin*, fransch gedeputeerde. Met algemeene stemmen is besloten dat de heer *Henderson*, een der gedelegeerden van het engelsch committé, zich alleen naar Madrid zou begeven, ten einde daar al de schuldeischers te vertegenwoordigen, en aan de Spaansche Regering de voorstellen der gedelegeerden van alle Landen te doen.

— Volgens een bijzonderen brief uit Madrid van 30 October, zou de minister *Mon* zijn ontslag gevraagd hebben, hetwelk hem echter door de Koningin geweigerd was.

— Berigten uit Madrid van den 30sten October melden op nieuw, dat volgens bij de regering ontvangen tijdingen uit Vigo, de bevolking van Oporto zich tegen de junta der opstandelingen verklaard en deze laatsten genoodzaakt had om die stad te ontruimen, terwijl ook Viana, Valenza en andere steden der noordelijke gewesten dat voorbeeld gevolgd en zich wederom aan het gezag der koningin onderworpen hadden.

— Uit Madrid meldt men den 30sten laatstleden, dat de Kamer der gedeputeerden dien dag ontbonden was. De Zitting van den Senaat werd dien zelfden dag gesloten. Het koninklijk besluit, waarbij het doen van nieuwe verkiezingen wordt bevolen, zou den 31 October bekend worden gemaakt. — Het officiële dagblad van Madrid zegt nader, volgens een brief uit Sant Jago, dat de berigten uit Portugal gunstig luiden. *Das Antas* en *Vasconcellos* zouden zich op engelsche vaartuigen ingescheept, en de oproerlingen, die hen ondersteunden, zich aan de overheden onderworpen hebben. — Te Saragossa is de rust volkomen hersteld.

— Brieven uit Caïro melden dat het water in den Nijl zoo hoog is gestegen, dat daardoor onberekenbare schade wordt geleden. Behalve het geheele verlies van den maïsoogst, hetwelk bijna het eenig voedsel der Egyptische boeren uitmaakt, staan verscheiden dorpen onder water.

— Ter beurze waren genoteerd: 5 pCt. 117,80; 3 pCt. 82,70; Nap. r. 102; Rom. L. 100.

BELGIE.

BRUSSEL, den 6den November.

De Koning is met zijne familie dingsdag avond alhier aangekomen en terstond naar Laeken vertrokken.

Eergisteren is een Ministerraad gehouden, welke door Z. M. werd gepresideerd.

— In den nacht van gisteren is een vreeslijke brand uitgebarsten in de werkplaats van den heer *Pelseneer*, houtkooper, op het plein Saint-Géry, alhier, waar zich eene buitengewoon groote menigte zoowel bewerkt als ruw hout bevond. Het woonhuis van den heer *Pelseneer* en een groot, benevens zes kleine huizen, welke aan de fabrijk grensden, leden allen veel door het vuur. De kostbaarste voorwerpen uit deze woningen zijn gered, terwijl

men verscheiden meubelen in de Senne heeft moeten werpen. Vijftien spuiten bleven van één tot half zes ure in werking, wanneer men den brand eindelijk meester was. De hitte der vlammen was zoo sterk, dat men het aan de vensters der huizen van de straat Middeleer niet kon uithouden, niettegenstaande de Senne de brandende gebouwen van deze woningen scheidde; men had dan ook groote moeite om die huizen te bewaren, welker daken verscheiden malen vlam vatten. Door dit onheil bevindt zich een honderdtal werklieden zonder arbeid, daar hunne werkplaatsen in puinhoopen zijn verkeerd; alleen de schoorsteen van de stoommachine is staande gebleven. De door dezen brand veroorzaakte schade wordt op meer dan 100,000 fr. geschat.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 7den November.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van ll. Woensdag, is beraadslaagd over de voordragt betrekkelijk het koloniaal slot over 1845.

De heer *de Monchy* verklaart zich tegen het ontwerp. Hij heeft geen bezwaar tegen de uitlegging, die aan het woord *opperbestuur*, voorkomende in art. 59 der Grondwet, gegeven wordt; maar hij oordeelt, dat aan het tweede gedeelte van dat artikel eene beperkte uitlegging wordt gegeven, en vermits het onderhavige ontwerp daarvan een uitvloeisel is, kan hij zich niet met hetzelve vereenigen.

De heer *van Rijckevorsel* keurt het af, dat op de koloniale rekening steeds uitgaven gebragt worden, die op de Staatsbegrooting dienden voor te komen. Na voorts bij eenige andere punten stilgestaan te hebben, vestigt hij de aandacht weder op de zaken van Borneo, vooral omdat Z. Exc. de Minister voor Kolonien thans tegenwoordig is. Ten vorigen jare, zegt hij, heeft Z. Exc. medegedeeld, dat 's Konings gezant te Londen, omtrent het gebeurde ophelderingen had gevraagd aan het kabinet van St. James; dat de heer *Brooke* particulier was verklaard; dat de Regering zich echter andermaal tot het Londensche kabinet zou wenden, en ten slotte had de minister geene zwarigheid gemaakt, eene zeer krachtige verklaring af te leggen, nopens de zorg der Regering tot behoud van alle deelen der overzeesche bezittingen, bepaaldelijk ook van Borneo, waar onze voorouders reeds voorlang betrekkingen hadden aangeknoopt en uitgebreid. De spreker acht het echter pligt, op de zaak terug te komen. Hij doet opmerken, dat Engeland noch bij de overeenkomst van 1814, noch bij het traktaat van 1824 regten op Borneo heeft doen gelden, en zelfs bij art. 12 van genoemd traktaat uitdrukkelijk beloofd heeft « dat geen Britsch kantoor zal worden opgerigt op de Carimons-eilanden, of op de eilanden Bamtam, Bintang, Lingin, *of op eenig der andere eilanden, liggende ten zuiden van de staat Sincapore, en dat met derzelver opperhoofden geene traktaten, onder Britsch gezag, zullen gesloten worden.»* Onmiskenbaar is de geest van het traktaat, dat alle eilanden aan Nederland zouden komen, uitgenomen het eiland Sincapore; terwijl de Engelschen het vasteland zouden erlangen. Dit blijkt ook uit de aan het traktaat gehechte nota van den Nederlandschen gezant, van den 17 Maart 1824. En echter is dezer dagen door de dagbladen gemeld, dat de Sultan van Borneo-Proper in onderwerping is gekomen bij de Engelsche regering, en dat deze voorschriften aan den heer *Brooke* heeft gezonden, volgens welke er geene zwarigheden meer bestaan, om eene Engelsche nederzetting op het gewigtige punt van Laboang te vestigen; en aan de jongste expeditie tegen Borneo-Proper heeft de Engelsche marine werkdadig deel genomen. Er is dus thans geene questie meer van particulieren. De spreker hoopt, dat de Nederlandsche belangen, ten aanzien van deze gewigtige gebeurtenissen, met klem en waardigheid zullen behandeld worden, en wenscht te vernemen, welken uitslag de dezerzijds aangewende pogingen aanvankelijk gehad hebben. Ten slotte vestigt hij de aandacht op het muntwezen in Indië. Hij beschouwt de hieromtrent bestaande ongelegenheden als de gevolgen van vorige besturen, maar betreurt het, dat nog niets tot wezenlijke verbetering is gedaan.

De heeren *Luzac*, *van Goltstein* en *Storm* verklaren zich evenzeer tegen de uitlegging die de regering aan Art. 59 der grondwet geeft, en brengen voorts onderscheidene bedenkingen ten aanzien van het Indisch bestuur in het midden. Laatstgenoemde en de heer *Luijben* beklagen zich ook over de uitzetting van verschillende personen, voornamelijk van den heer *Grooff* uit Oost-Indie.

De heer *van Rosenthal* betreurt dat de herziening der grondwet in 1840, ook ten aanzien van het punt der kolonien onvolledig is geweest. — De heer *Kniphorst* ontwikkelt bedenkingen opzigtelijk het muntstelsel op Java en verlangt nadere ophelderingen. —

De heer *Hoffman* beklaagt zich dat op de Indische rekening steeds uitgaven gebragt zijn die op de staatsbegrooting behoorden voor te komen.

Z. Exc. *de Minister voor de kolonien* erlangt daarop het woord. Hij splitst zijne rede in *twee* deelen, en behandelt in het *eerste* die punten, welke in een dadelijk en regtstreeksch verband tot het aanhangige ontwerp staan, ten einde in het *tweede* op te nemen die punten, welke, naar Z. Exc. meent, daarmede geen onmiddellijk verband houden.

Z. Exc. betoogt in de eerste plaats de onmogelijkheid om het koloniaal batig slot zoo kort na den afloop van het dienstjaar met volkomen zekerheid aan te wijzen, en treedt deswege in vele bijzonderheden. Z. Exc. houdt verder vol, dat verschillende uitgaven, die men aangedrongen heeft om op de staatsbegrooting te brengen, slechts koloniale uitgaven zijn; wat onder anderen de uitgaven voor de natuurkundige commissie in Indie betreft, deze geschieden wezenlijk in een koloniaal belang. Z. Exc. deelt vervolgens eenige bijzonderheden mede van hetgeen er nopens de stoombooten *Laurens Koster*, *Batavia* en *Pylades* is voorgevallen. Men had, eindelijk, ook aangedrongen op het bekomen van de afgesloten staten van ontvangsten en uitgaven. Aan die mededeelingen waren moeijelijkheden verbonden, daar dit eerst geschieden kon als alle producten waren te gelde gemaakt. Intusschen was men deswege met het Indisch bestuur in briefwisseling getreden.

Ten tweede overgaande tot de beantwoording der bedenkingen die volgens den minister in geen dadelijk verband met het ontwerp staan, behandelt Z. Exc. het eerst het muntstelsel van Neêrlands Indie. In het vorig jaar waren door de regering ruime voorschriften aan den gouverneur-generaal verstrekt, om ten aanzien van de opvolging van de inzigten der regering tot herstel van het circulerend medicum, naar omstandigheden te handelen. De gouverneur-generaal had geoordeeld van de voorschriften geheel te moeten afwijken. Die zaak was voorts thans aan den staatsraad onderworpen, zoodat de minister meende zich hier van alle aanmerkingen te moeten onthouden. — Wat de nieuwe wetboeken voor Neêrlands Indie betrof, deze zullen vóór 1 Mei 1847 worden afgekondigd en van 1 Januarij 1848 van kracht zijn.

Betrekkelijk het gewigtige vraagstuk van Borneo, geeft de minister volmondig toe, dat de Overzeesche bezittingen en de regten van Nederland tegen alle aanrandingen moeten worden verdedigd. Op dit oogenblik bestaat er nog eene wisseling van nota's tusschen de kabinetten van 's Gravenhage en Londen. Het zou strijden met de parlementaire gebruiken, daaromtrent thans uit te weiden. Men moet zich echter wachten, eenige verkeerde uitlegging aan het verdrag van 1824 te geven. Elke onderhandeling tusschen een sterkere of zwakkere heeft hare eigenaardige moeijelijkheden, doch die vermeerderen, indien de zwakke zich niet wacht, met onhoudbare stellingen voor den dag te komen. Het traktaat van 1824 is zijn oorsprong verschuldigd aan de botsingen welke er tusschen de agenten van de beide Natien waren ontstaan. Het gemeenschappelijk bezit van Sumatra heeft botsingen te weeg gebragt, welke zeer ernstige gevolgen hadden kunnen opleveren. Er bestond slechts één middel, om zoodanige botsingen voor het vervolg te voorkomen. Dat middel bestond hierin, dat men alle gemeenschappelijk bezit deed eindigen. Engeland heeft dan ook afstand gedaan van Sumatra, en ook wij hebben afstand gedaan van al onze posten op het vaste land van Indië. Er bestonden op dat oogenblik geene andere meerdere gronden, die tot gemeenschappelijk bezit aanleiding gaven. De bedoeling van het traktaat is mitsdien geweest, om alle gemeenschappelijk bezit te doen ophouden. Het is op dien grond, dat de bedoeling van het traktaat aan geen twijfel onderhevig is, en dat men dezerzijds tegen het in bezit nemen van eilanden in die streken is opgekomen. Reeds sedert langen tijd is 2/3 gedeelten van Borneo, door de Nederlanders bezet. Het komt der Nederlandsche Regering voor, dat het tegen de bedoeling van het traktaat zou zijn, indien Engelschen het andere 1/3 gedeelte in bezit namen; want juist daardoor zou ontstaan dat gemeenschappelijk bezit, hetwelk men bij traktaat heeft willen voorkomen. Van den kant van Engeland wordt beweerd, dat het ten deze door het traktaat van 1834 niet gebonden is, daar het bedoelde eiland niet in de termen van het verdrag zou vallen. Het heeft er echter nog bijgevoegd, dat er voor het oogenblik geen voornemen bestaat, om het in bezit te nemen. Z. Exc. vertrouwt, dat Engeland zich aan die verklaring zal houden, hij meent, dat het aangemerkte voor het oogenblik voldoende is, en acht het ondoelmatig, thans over deze zaak verder uit te weiden.

Wat het vraagstuk van kerkelijken aard betreft, Z. Exc. had gewenscht, dat dit in deze Kamer onaangeroerd ware gebleven.

Nu echter meent hij dienaangaande te moeten opmerken, dat niet uit het oog verloren moet worden, dat de drie voornaamste eilanden onzer Oostindische Bezittingen bewoond worden door millioenen Mohammedanen, welker onverdraagzaamheid steeds door hunne priesters wordt aangevuurd, en om welke in rust te houden, men zelfs den schijn moet vermijden, van godsdienstige bekeeringen te willen bevorderen; dat de Regering sedert meer dan twee eeuwen, dit beginsel vasthoudende, de bedienaars der Christelijke eeredienststen in die oorden gelijk heeft geacht met hare ambtenaren, en op deze wijs waarborgen heeft gevorderd, dat de voor het behoud van die hoogstbelangrijke volkplantingen zoo onvermijdelijke rust nooit in de waagschaal mogt worden gesteld; dat de Regering nog geene bepaalde uitspraak heeft gedaan, maar overtuigd is geworden, dat de botsing ook in Rome een' pijnlijken indruk heeft gemaakt; dat de Regering in Indië, even als elders de godsdienstige vrijheid wil en zal handhaven, maar van het eenmaal aangenomen hoofdbeginsel niet kan afwijken, zonder de rust en het behoud van de volkplantingen op het spel te zetten; dat zij daartoe moet weten, welke de bedienaars zijn van de onderscheidene godsdienstige gezindheden, en wat zij verrigten, en dat hij, Minister, eerder zijne betrekking zal nederleggen, dan van het vasthouden van dit beginsel afstand doen.

Nadat nog verscheidene leden aanmerkingen gemaakt en de minister van kolonien nog kortelijk geantwoord had, wordt het ontwerp in omvraag gebragt en *aangenomen* met 27 tegen 13 stemmen.

Voor hebben gestemd de heeren: *Kien*, *van Akerlaken*, *Lijcklama*, *Cost Jordens*, *Egter*, *Menso*, *Verwey Mejan*, *Modderman*, *Corneli*, *van Naamen*, *van Haersolte*, *van Nagell*, *de Man*, *Schooneveld*, *Enschedé*, *Backer*, *Timmers Verhoeven*, *Bijleveld*, *Nederburgh*, *Uytwerff Sterling*, *Faber van Riemsdijk*, *van Bleiswijk*, *Gevers van Endegeest*, *Hiddema Jongsma*, *Borski*, *Scheers van Harencarspel* en *Bruce* (Voorzitter).

Tegen hebben gestemd, de heeren: *van Rijckevorsel*, *Kniphorst*, *Duymaer van Twist*, *Luzac*, *Luyben*, *de Monchy*, *van Sasse van Ysselt*, *Hoffman*, *Nap*, *van Panhuys*, *van Rosenthal*, *Storm* en *van Goltstein*.

— In de avondzitting is ingekomen een Koninklijk besluit, waarbij, op voordragt van Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche zaken van den 28 October, de heer *Strens*, op zijn verzoek, wordt ontslagen van zijn eed als lid der Kamer, en waarbij, ten gevolge van het ontslag van dien heer, en van het overlijden van den heer *Michiels van Verduynen*, de Provinciale Staten van Limburg tegen den 10 bijeengeroepen worden, om twee leden der Kamer te verkiezen. — Aangenomen voor kennisgeving.

Daarna is men overgegaan tot de zamenstelling eener lijst van drie kandidaten, waaruit Z. M. eene keuze zal doen, tot vervulling der opengevallen betrekking van raadsheer bij den Hoogen Raad.

Tot stemopnemers noodigt de voorzitter uit de heeren: *Verwey Mejan*, *Schooneveld*, *Faber van Riemsdijk* en *Hoffman*.

Tot *eersten* kandidaat wordt dadelijk bij de eerste stemming gekozen, de heer Mr. *P. A. van Steenbergen*, raadsheer in het provinciaal geregtshof van Overijssel, met 34 tegen 2 stemmen, waarvan de heeren *van Steenbergen*, advocaat te Zwolle, en *Modderman* ieder eene op zich vereenigd hadden.

Voor den *tweeden* kandidaat hebben er twee stemmingen plaats gehad.

Bij de *eerste* stemming bekomen de heeren: *de Graaff* 13, *Modderman* 17, *Strens* en *Bijleveld* elk 2 stemmen, en *Kronenberg* en *Westenberg* elk ééne stem.

Bij de *tweede* stemming vereenigen zich op de heeren *Modderman* 24, *de Graaff* 12 stemmen, en *Kronenberg* ééne stem, zoodat de heer Mr. *H. J. H. Modderman*, lid der Kamer en kantonregter te Winschoten, als *tweeden* kandidaat op de lijst zal worden gebragt.

Tot *derden* kandidaat wordt dadelijk, met 22 tegen 15 stemmen, gekozen de heer Mr. *A. van de Graaff*, raadsheer in het provinciaal geregtshof van Overijssel. De overige stemmen waren aldus verdeeld: de heeren: *Strens* 7, *Kronenberg* 6 stemmen, *Westenberg* en *Byleveld* elk ééne stem.

Die lijst zal aan Z. M. worden aangeboden door eene commissie van acht leden, bestaande uit de heeren stemopnemers, waarbij zich zullen voegen de heeren: *van Goltstein*, *van Rijckevorsel*, *de Monchy* en *Nederburgh*.

— Men verzekert, dat thans de Kamer voor eenigen tijd zal uiteengaan en hare werkzaamheden zullen worden geschorst. Sommigen willen, dat de Kamer eerst in Februarij aanstaande weder zou bijeenkomen. — Wel moet vóór het einde van het jaar de staatsbegrooting voor de jaren 1848 en 1849 aan de Staten-Generaal worden aangeboden, maar ook op het einde van 1844 had de aanbieding der begrootingen voor 1846 en 1847 in geene voltallige zitting der Kamer plaats; zoodat de leden niet verpligt zullen zijn, alleen tot dat einde naar de residentie terug te keeren.

Ten gevolge van deze schorsing der werkzaamheden, zullen de Ministers den tijd hebben om vele wetsontwerpen in gereedheid en ter tafel te kunnen brengen, die thans nog in bearbeiding of bij den Raad van State aanhangig zijn.

— Bij besluit van den 1 dezer heeft Zijne Majesteit aan den heer mr. *L. N.* graaf *van Randwijck*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking als lid van het collegie van curatoren der hoogeschool te Groningen, en ter zijner vervanging als zoodanig benoemd den heer mr. *H. O. Feith*, raadsheer in het provinciaal geregtshof van Groningen.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 29sten October 1846, n°. 71, aan den 1sten luitenant *W. L. B. van Panhuijs*, van het 3de regiment dragonders, op het daartoe door hem gedaan verzoek, een eervol ontslag uit de dienst verleend, met vergunning tot het voortdurend dragen van de activiteits-uniform van het korps, waartoe hij heeft behoord.

— Z. M. de Koning is Woensdag avond laat naar Limburg vertrokken en wordt in de volgende week te 's Hage terugverwacht. — Donderdag morgen is Z. M. vergezeld van Hoogstdeszelfs adjudant, jhr. *Merkus van Gendt*, te Tilburg aangekomen en aan Hoogstdeszelfs paleis afgestapt. Z. M. zou tot heden aldaar verblijven.

— Gisteren is voor den Hoogen Raad *in revisie* behandeld geworden de bekende zaak van den Staat der Nederlanden tegen *Hoogland*, betrekkelijk de verpleging en opvoeding van een kind ten laste van den Staat, uit huisgezinnen waarin er zich zeven in leven bevinden. De President en Vice-President, benevens tien leden van den Raad, hadden thans zitting. Mr. *Faber van Riemsdijk* heeft op nieuw de ongehoudenheid van den Staat tot die verpligting volgehouden. Mr. *Wintgens* daarentegen heeft het arrest van den Hoogen Raad, kamer van burgerlijke zaken, in deze zaak gewezen, verdedigd. De procureur-generaal *van Maanen*, die vroeger voor de gehoudenheid van den Staat heeft geconcludeerd, zal heden over acht dagen zijne conclusie in deze zaak nemen.

— Op Donderdag den 19 dezer, des middags ten 12 ure, zal op het stadhuis te Gorinchem worden aanbesteed het bouwen van een nieuw huis van arrest, binnen de stad Gorinchem, met de leverantie van alle daartoe benoodigde materialen.

— Te Waspik is in den avond van den 3den brand ontstaan in het achterhuis van den logementhouder, broodbakker en winkelier *H. de Zeeuw*; en is in weerwil van alle aangewende bluschmiddelen, het geheele gebouw, een groot gedeelte van den huisraad en inboedel vernield geworden. Huis en inboedel waren voor *f* 5000 in de brandwaarborgmaatschappij te Tiel verzekerd. De oorzaak was nog onbekend.

— Donderdag avond, omstreeks half tien ure, ontstond te Rotterdam brand, aan de oostzijde der Botersloot, op eene der onbewoonde bovenverdiepingen van een huis, hetwelk, ten gevolge van het verbranden van het nevenstaand pand, op den 29 Junij laatstleden, zwaar geleden had, en derhalve vertimmeringen onderging. Door den ijver der brandweer is de verdere voortgang der vlammen voorgekomen, nadat het bovenste gedeelte van het huis geheel was uitgebrand.

— Het bevestigt zich, dat volgens besluit van Z. M., het station van den Rijnspoorweg achter het Haringvliet te Rotterdam geplaatst zal worden, met verlenging van den weg langs de Maas, naar den kant der Plantage.

— Woensdag heeft de heer *A. van Hoboken van Thoon en Pendrecht en Cortgene*, te Rotterdam zijn' negentigste verjaardag, te midden zijner kinderen en vrienden, plegtig gevierd. Ter eere van dat feest wapperde de vlaggen van een aantal koopvaardijschepen in de Maas en havens liggende, en werden door het op stroom liggend schip *Sara Lijdia* vreugdeschoten gelost. Des middags had er een prachtig diner plaats in de nieuwe *Stads Herberg*, waarop ten half negen de heer *van Hoboken* door zijne zonen en twee kleinzonen vergezeld verscheen; zij werden door een commissie uit de aanwezigen ontvangen, onder het aanheffen der muzijk en luid vreugdegejuich. Verscheidene toepasselijke toasten werden ingesteld. Ten negen ure bragt een gezelschap van heeren muzijkliefhebbers eene serenade in de aangrenzende zaal: niet lang daarna nam de gastheer, met de leden zijner familie hartelijk afscheid van zijne gasten, om naar zijn buitenverblijf terug te keeren. Het lokaal was schitterend verlicht, en ook aan de overzijde der rivier, waren teertonnen aangestoken.

— Ook te Leyden is de vermeerderde uitvoer van rundvee zeer merkbaar. Bij voortduring trekt eene menigte daarvan, over de dorpen, naar Rotterdam. Laatstleden Dingsdag en Woensdag alleen werden 652 stuks doorgedreven.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 6 November.

TARWE tot goed vorige prijzen bij partij in ent. verk. ter cons. als notere verkocht: in ent. 128 ℔ bonte Pools. *f* 344; 128 ℔ roodb. dito *f* 340, 342; in cons. 126 ℔ bonte Pools. *f* 350; 128 ℔ puike oude Vries. *f* 353; 130 ℔ jar. dito *f* 350; 125 ℔ nieuwe dito *f* 320.

ROGGE. Gedroogde soorten in ent. hooger verk. andere soorten prijshoudend: in ent. 118, 119, 120 ℔ Arch. *f* 265, 267, 270; 118, 119, 120 ℔ Petersb. *f* 265, 267, 270; 117 ℔ dito *f* 262; 115 ℔, Riga *f* 255; in cons. 120 ℔ Pruis. *f* 271; 119 ℔ Deens. *f* 258.

GARST en BOEKWEIT zonder handel.

HAVER in een doen: 84 ℔ fijne *f* 158.

KOOLZAAD $^1/_2$ P. vl. hooger; verkocht: Cromhorn 54 P. vl.; Deensch $53^1/_2$ P. vl.; op 9/v. Olie in Nov. 57 P. vl.; en in April, Sept. en Oct. 1847 58 P. vl.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 6. NOVEMBER 1846.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 11,90	tot *f* 12,50.
Het dito dito Rogge	» » 9,50	» » 9,90.
Het dito dito Boekweit	» » 6,40	» » 6,70.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.		» 0,19.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		» 0,19.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.		» $0,29^1/_2$.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		» 0,40.
Een Nederl. pond Tarwe meel		» 0,38.
Een dito pond grof Tarwe-meel		» 0,19.
Een dito pond Boter		» 0,76.
Zaad-Aardappelen (Vat of Mudde)		» 3,10.
Het 1000 Eiken Telhout		» 3,00.
Het 1000 Doof Hout		» 2,60.
De kar Spaanders		» 3,60.
De » Struiken		» 3,30.
De 100 Mutsaard		» 3,00

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (6 *November*) was de fondsnotering: Ned. $2^1/_2$ pCt. $58^3/_4$; 3 pCt. $70^{11}/_{16}$; 4 pCt. $92^1/_4$; Handelm. $173^1/_2$; O. I. Leening 4 pCt. $92^1/_{16}$; Aand. Rijn-Spoorweg $108^1/_2$; Spanje Ardoin $21^{13}/_{16}$; dito Onbep. St. $21^5/_{16}$; 3 pCt. $37^3/_8$; dito Binnenl. à 6/m. $32^3/_8$; Ardoin Coupon 19; Portugezen te Londen 3 pCt. $40^1/_{16}$; Id. 4 pCt. $39^3/_{16}$; Rusland 5 pCt. $104^1/_8$; dito 1828—29 $104^1/_2$; Certif. 1831—33 $97^1/_4$; 4 pCt. bij *Hope* $88^1/_2$; Id. bij *Stiegl.* $87^7/_8$; Certif. van Assign. 6 pCt. 70; Oostenrijk Metall. 5 pCt. $104^7/_8$; Weenerbank bij *Goll* $102^3/_8$; Pruiss. loten $161^3/_4$; Nap. renten $92^1/_4$; Peru $20^3/_4$; Mexiko 21.

Advertentiën.

, De ondergeteekende Curator in het Faillissement van PETER KAPPEL, gewezen Winkelier, wonende te *Eindhoven*, roept bij deze andermaal op alle bekende en onbekende **SCHULDEISCHERS** van gemelden boedel, de bevoorregte en de Pand- of Hypotheek hebbende daaronder begrepen, om te verschijnen op *Woensdag den* 11. *November* 1846, in het lokaal der Arrondissements-Regtbank te *Eindhoven*, ten einde over te gaan tot de verificatie der Schuldvorderingen.

EINDHOVEN, den 3. November 1846.

De Curator,
M. VAN DEN ACKER.

MANUFACTUREN EN MODES.

W. MORLEY,

Veemarktstraat, D, 138 en 139,

berigt hiermede het arrivement der laatste en nieuwste **PARIJSER MODES**, zoo mede van al de nieuwste en modernste **STOFFEN**, welke voor het Wintersaizoen zijn uitgekomen, en die telkens nog door uitgebreide connectiën met de eerste Fransche en Engelsche huizen met nieuwe zendingen vermeerderd worden, zoo dat het Magazijn ten compleetste is gesorteerd van hetgeen als exquis kan aangemerkt worden.

Waaronder hij bijzonder kan aanbevelen eene uitgezochte collectie der nieuwste ZIJDEN STOFFEN in MOIRE, RAYE, SATINÉ, NOIR en FAÇONNÉ, zoomede elegante SHAWLS en SHAWL LONGS, benevens een groot Assortiment der nieuwste DESSINS in TARTANS en meerdere NOUVEAUTÉS.

De genoten voorkeur dankbaar erkennende, blijft hij zich voortdurend aanbevelen, en zal steeds trachten door de naauwkeurigste attentie zich dit vertrouwen waardig te maken.

EXTRA-ORDINAIRE VERKOOPING VAN WIJNEN.

GIJSBERT VAN DEN ENDEN, Griffier bij het Kantongeregt te *Breda*, zal, voor zijnen Principaal, op *Vrijdag den* 13. *November* 1846, beginnende des avonds ten *half zeven ure*, op het Bovenlokaal van den Heer J. G. SPRENGERS, op de Groote Markt te *Breda*, aan de meestbiededen PUBLIEK VERKOOPEN:

Eene zeer aanzienlijke en exquise partij zuivere onversnedene

BORDEAUX-WIJNEN, BESTAANDE IN:

2000 fl. Medoc 1841. 1600 fl. St. Estèphe. 1000 fl. St. Julien. 500 fl. Cantemerle. 250 fl. Dauch St. Julien 1834. 240 fl. Batailly-Pauillac 1841. 150 fl. Duranteau 3 Moulins 1828. 145 fl. Le Moine Ludon 1828. 300 fl. Chateau Margeaux 1841. 100 fl. La Fitte. 500 fl. Bourgogne Nuits 1842. 75 fl. Chambertin. 150 fl. Côte Rotie 1834. 200 fl. Chabli (*Oesterwijn*). 150 fl. Côteau 1834. 1000 fl. Madera-dry. 300 fl. Niersteiner 1842. 300 fl. Marcobruner 1842.

Gemelde WIJNEN kunnen op de Verkooping worden geproefd. Nadere informatiën ten Kantore van gemelden Griffier.

HET LOGEMENT
DE GOUDEN LEEUW,

In de Prinsestraat alhier, door mij overgenomen zijnde, beveel ik mij in de gunst van het geachte publiek.

DORDRECHT, 1°. November 1846.

P. BARENDRECHT.

, Mr. L. BEENS, Notaris te *Breda*, zal, ten verzoeke van zijne Principale, op *Woensdag den* 11. *November* 1846 en volgenden dag, beginnende des voormiddags ten 10 ure, ten Huize van Mejufvrouw de Weduwe C. J. COENEN, in de Korte Brugstraat te *Breda*, aan de meestbiedenden PUBLIEK VERKOOPEN:

Eenige **MEUBILAIRE GOEDEREN** en **HUISRAAD**, bestaande in: 2 Mahony Secretaires, Canapée, Tafels en Stoelen; eene Pendule, Spiegels en Platen; Ledikanten met Behangsels, Bedden, Wollen- en Katoenen Dekens; Kagchel, Tapijten en Karpetten, eene Mangel. — Verscheidene zeer goede *Schilderijën* in Olieverw, eenig Porcelein-, Glas- en Aardewerk; Koper-, Tin-, Blik- en IJzer Keukengerief. — Eenig gemaakt *Zilverwerk*, waaronder 12 Lepels en 12 Vorken, een Soep- en Groentelepel, Koffijlepeltjes en Suikerstrooijer.

Verders eene aanzienelijke Partij **VERWSTOFFEN en GEREEDSCHAPPEN**, bestaande in: differente soorten van Lakken, Vernissen en Oliën, echt en valsch *Goud* en *Bronzen*, velerlei soorten van *Groen*, *Geel* en *Blaauw*; eene groote partij *Plamuur*; eenig getrokken Lood en Vensterglas, IJzeren Balansen, Schalen en Gewigten, 2 Loodmolens, 2 Verwmolens, 5 Vrijfsteenen en Loopers, Tempermessen, Spatels, Kwasten en Penceelen, eene Verlakkast; verscheidene zeer goede Ladders en Trappen; Vliegende Stellingen, Rijtuig-Stellingen, kortom, alles wat tot eene volledige Huis- en Rijtuig-Schilders-Affaire behoort.

Benevens: eenige zeer goed geconserveerde **TIMMER-GEREEDSCHAPPEN**, Schaafbank, Slijpsteen, Bankschroef, en hetgeen er verder ten Verkoop zal worden aangeboden.

Gemelde Goederen zijn aldaar daags te voren (*Dingsdag*), des voormiddags van 10 tot 12, en des namiddags van 2 tot 4 ure, voor een ieder te zien.

De groote Gereedschappen, kunnen op bovengemelden dag, in het Pakhuis in de St. Annastraat, worden bezigtigd.

Zegt het voort.

Avis important.

UN INDIVIDU habitant Bruxelles, voyage en ce moment en Belgique et en Hollande, pour placer chez des pharmaciens une préparation occulte à laquelle il donne le nom de *Pâte de Nafé*.

M. Delangrenier **DONNE AVIS AU PUBLIC** qu'il n'a aucune relation avec le dit individu, et que par conséquent la Pâte vendue sous le nom de *Pâte de Nafé* de DELANGRENIER, est une contrefaçon dont on doit d'autant plus se défier que le sieur Delangrenier possède seul le fruit de Nafé qui forme la partie active de la dite pâte pectorale.

On pourra voir ce fruit chez M. BRUNIN-LABINIAU, montagne de la cour, N°. 5, à BRUXELLES, et chez Mr. F. E. VAN SANTEN KOLFF, pharmacien à ROTTERDAM.

Comme il est impossible aux contrefacteurs de montrer ce fruit, les consommateurs et M. M. les pharmaciens devront faire bonne justice de leurs préparations mensongères.

, Bij BROESE & COMP., te *Breda*, wordt met veel succes gedebiteerd:

I. Handboek voor Notarissen,

naar de Nederlandsche Wetgeving, door Mr. J. J. LOKE, Lid der Arrondissements-Regtbank te *Breda*. In één deel kompleet. . . . . *f* 7,25.

II. Voorbeelden van Notariëele Akten,

door denzelfden. . . . . *f* 0,80.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers